

**ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ГАБРОВО**  
**ФАКУЛТЕТ “СТОПАНСКИ”**

Приета с решение на ФС  
Протокол № 5/ 21.05.2025 г.

Утвърдил  
Декан:

/доц. д-р Ив. Стоянова-Тодорова/

**ХАРАКТЕРИСТИКА**  
**НА ДИСЦИПЛИНАТА “ СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ И СОЦИАЛНИ НЕРАВЕНСТВА ”**  
**ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ИНОВАЦИИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ”**  
(за завършили образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по същата, аналогична или  
преименувана специалност), **форма на обучение редовна**

Обучаваща катедра: „Социални и стопански науки“

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                                                     |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------|
| Образователно-квалиф. степен: <b>Магистър</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Вид на дисциплината: <b>Задължителна</b> | № по учебен план: <b>1</b>                          | Година: <b>I</b> |
| Семестър: <b>I</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Брой кредити: <b>5</b>                   | Водещ преподавател: <b>Доц. д-р Лиляна Русанова</b> |                  |
| <b>Цел на курса:</b> . Да формира знания в студентите за съвременни интерпретации, концепции, мултидисциплинарни взаимодействия и причинно-следствени връзки и зависимости между социалната сигурност, социалната политика и социалните неравенства. Акцентът е поставен върху действащите политики на Европейско и национално ниво, както и върху динамиката на развитие на системата за социални услуги в България.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                          |                                                     |                  |
| <b>Необходими условия:</b> лекционна зала, Интернет, мултимедия, флипчарт                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                          |                                                     |                  |
| <b>Съдържание на курса:</b> <b>Общи методологически въпроси за социалната сигурност</b><br>Концептуално разбиране за сигурност. Теоретичен преглед за социалната сигурност. Концептуален преглед върху социалната политика като предпоставка за социална сигурност. Икономическа сигурност. Проявления на социалната сигурност. Същност и особености на системите за социална сигурност. Европейски измерения на социалната сигурност. Социалната сигурност в условията на глобализация. Фактори за повишаване на социалната сигурност. Концептуални модели. <b>Социални неравенства и социална сигурност:</b> Динамика на социалните трансформации в Европа. Политики за намаляване на неравенството и насърчаване на равните възможности. Съвременни измерения на политиките за социално включване като предпоставка за ограничаване на социалните неравенства и гарантиране на социална сигурност. Архитектура на социалните услуги като елемент на социалната сигурност. Обществена система на социалните услуги. Динамика на системата за социални услуги в България. Дефицити на системата за социални услуги в България .Интегрираните социални услуги като инструмент за повишаване на социалната сигурност. Ефективно управление на финансовите ресурси за социална защита и социални услуги като механизъм за ограничаване на социалните неравенства. Стратегии за повишаване на социалната сигурност в контекста на социалните услуги. |                                          |                                                     |                  |
| <b>Препоръчителна литература:</b><br>1. Илчева, М. (2023) Социалната сигурност – еволюция в условията на кризи и трансформации, Велико Търново, Изд. Институт за здраве, наука и иновации, ISBN987-619-7668-11-7<br>2. Rusanova,L. MODERNIZATION OF SOCIAL SERVICES IN BULGARIA IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN PILLAR OF SOCIAL RIGHTS, Gabrovo, 2024, Vol. 2024 Published by Technical University of Gabrovo ISSN 2603-378X, pp,1-7<br>3. Русанова, Л. Еволюция на социалните услуги в България – опит за проекция на модел на социалните услуги, сп. Социална работа, 2024, брой 2, година XII, стр. 1–23, ISSN 1314-9644<br>4. Rusanova, L. QUALITY OF SOCIAL SERVICES- THEORETICAL APPROACHES AND PRACTICAL CHALLENGES. Ruse.2019. FRI-2.114-1-SW-01, pp. 138-142. ISBN 978-954-712-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                                                     |                  |

753-1

5. Русанова, Л. Социалните услуги в България-реформи и тенденции, Трета научно-практическа конференция с международно участие „Социална работа, мениджмънт и социално развитие: съвременни предизвикателства, перспективи и иновативни практики 2019“, Варна 2019, ISBN978-954-20-0803-3, стр.28-33
6. Русанова, Л. Анализ на промените в системата за социално подпомагане през периода 2009-2018 г., УНИТЕХ 2019 г. ISSN 1313-230X, стр.112-116
7. Rusanova, L. Defining And Assessing The Essential Soft Skills For Social Workers: A Mixed-Methods Study On Competency Development In Bulgaria, RGSA – Revista de Gestão Social e Ambiental ISSN: 1981-982X Submission date: 12/2/2024 Acceptance date: 2/3/2025 DOI: <https://doi.org/10.24857/rgsa.v19n3-141>
8. Rusanova, L. Systemic Barriers In Bulgaria's Social Services Sector: A Mixedmethods Analysis Of Funding, Accessibility, And Policy Reform, Degres Journal, Volume 10 Issue 4 2025, p. 202 -212, ISSN NO:0376-8163
9. УНИЦЕФ (2020), „Картографиране на работещите в социалната сфера и свързаните сектори“, достъпен на: <https://shorturl.at/kln26>,
10. Цанов, В, Г. Шопов, Й. Христсков., (2022) Минимални доходи на населението - развитие, отношения, политики, Издателство на БАН „ проф.М. Дринов“ Р, ISBN:978-619-245-224-7
11. Шопов, Г. (2018) Целевото социално подпомагане на хоризонт 2020: развитие, постижения, стратегически рамки и перспективи, наличен на: [https://www.iki.bas.bg/files/Targeted\\_SocialAssistance\\_Shopov.pdf](https://www.iki.bas.bg/files/Targeted_SocialAssistance_Shopov.pdf),

**Методи за преподаване:** лекции, семинарни упражнения, решаване на казуси

**Методи на оценяване:** писмена работа с тестови въпроси

**Кредити по видове дейност:**

Аудиторна заетост (36/24 сем. упр., Общо 60 часа): 2,4 кредита

Извънаудиторна заетост (65 ч.): 2.6 кредита

Д.1 Подготовка за семинарни упражнения – 0,3к.; Д.2 Посещение на библиотека – 0,3 к.; Д.3 Задания за извънаудиторно решаване на задачи – 0,3 к.; Д.7 Подготовка за изпит – 1 к; Д.14 Работа в Интернет – 0,2 к; Д.15 Домашни работи от различен тип – 0,2 к.; Д.16 Реферирание на научна литература – 0,2 к.; Д.19 Подготовка за занятия с решаване на казуси, работа със справочна литература и допълнителни източници на информация – 0,1 к.. (в съответствие с Приложение 1 от Правилника за натрупване и трансфер на кредити)

**Език на който се преподава:** български

Приета на КС на катедра „Социални и стопански науки” с Протокол № 7/14.05.2025 г.

Ръководител катедра:.....

/ доц. д-р Емил Инджов /